

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

КРЕНЕВИЧ А.П.

Методичні вказівки
до лабораторних занять із дисципліни

"Системи контролю версій"

для студентів механіко-математичного факультету

Київ – 2024

УДК 519.942+550

Рецензенти:
доктор фіз.-мат. наук, професор
доктор фіз.-мат. наук,

Рекомендовано до друку вченою радою механіко-математичного
факультету
(протокол № __ від __ _____ 201__ року)

Крєневич А.П.

Методичні вказівки до лабораторних занять із дисципліни "Системи контролю версій" для студентів механіко-математичного факультету – К.: ВПЦ "Київський Університет", 20. – ____ с.

Посібник містить перелік завдань для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Системи контролю версій», що викладається студентам механіко-математичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Для студентів механіко-математичного факультету та викладачів, які проводять заняття з курсу "Об'єктно-орієнтоване програмування".

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 1. Поняття про системи контролю версій.	5
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 2. Робота з гілками та віддаленими репозиторіями	8

ВСТУП

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 1.

Поняття про системи контролю версій.

1.1. Контрольні запитання

1.1.1.

1.2. Завдання

1.2.1. Встановіть на свій персональний комп'ютер систему контролю версій Git з офіційного сайту Git. Проведіть глобальні налаштування (користувач, електронна адреса) Git.

1.2.2. Запустіть командний рядок (Git Bash, термінал, тощо). Використовуючи командний рядок

- a) Створіть папку Repository (наприклад у кореневій папці поточного користувача) для зберігання репозиторіїв.
- b) У папці Repository створіть папку Test, перейдіть у неї та створіть в ній репозиторій.
- c) Додайте кілька текстових файлів з кількома рядками коду в кожному з них.
- d) Перегляньте стан репозиторія командою git status.
- e) Додайте створені файли у індекс.
- f) Відредагуйте один з доданих файлів та перегляньте стан репозиторія.
- g) Додайте здійснені зміни у індекс та перегляньте стан репозиторія.
- h) Зробіть коміт з повідомленням «Initial commit» та перегляньте стан репозиторія.
- i) Відредагуйте один або кілька з доданих файлів, перегляньте стан репозиторія та здійсніть коміт з автоматичним додаванням змін у індекс використовуючи параметр -a команди git commit.
- j) Створіть новий репозиторій на GitHub та, користуючись інструкціями GitHub, надішліть у нього створений локальний репозиторій.
- k) Перегляньте стан репозиторія на сторінці GitHub.

1.2.3. Встановіть на свій персональний комп'ютер одну з графічних оболонок для роботи з системою контролю версій Git (GitHub Desktop, Tortise Git, SourceTree тощо).

1.2.4. Створіть локальний репозиторій DevSW за допомогою командного рядка. У цьому репозиторії (всі операції проробіть з командного рядка)

- a) Перейдіть у папку з новим репозиторієм та, використовуючи команду `git status`, перегляньте статус репозиторія.
- b) Створіть перший коміт у репозиторій `git commit` з параметром `-m` та задайте повідомлення для коміту «Initial commit»
- c) Додайте файл `ignored.txt` з текстом «Якийсь текст» у репозиторій.
- d) Перегляньте статус репозиторія командою `git status`.
- e) Додайте цей файл у список `gitignore`.
- f) Перегляньте статус репозиторія.
- g) Зробіть коміт у репозиторій з текстом «Added gitignore».
- h) Додайте файл `main.kt` в якому опишіть програму для виведення на екран повідомлення “Hello, World”.
- i) Додайте новий файл `main.kt` у індекс та перегляньте статус репозиторія командою `git status`.
- j) Відмініть додавання у репозиторій зазначеного вище файлу (див відповідну команду як результат виведення команди `git status`).
- k) Додайте знову файл `main.kt` у індекс.
- l) Відредагуйте програму, створену вище, додавши функцію, що здійснює виведення повідомлення “Hello, World” та здійсніть виклик цієї функції 10 разів (наприклад, за допомогою циклу).
- m) Перегляньте статус репозиторія командою `git status`.
- n) Додайте нові зміни у індекс.
- o) Перегляньте статус репозиторія.
- p) Зробіть коміт у репозиторій командою `git commit` без параметрів та задайте у текстовому редакторі `vim` повідомлення для коміту «Printing message “hello world” 10 times».
- q) Перегляньте історію комітів репозиторія командою `git log`.
- r) Додайте у файл `main.kt` нову функцію `vivaMechMat()`, що виводить повідомлення «Viva Mech-mat faculty» та здійсніть виклик цієї функції.
- s) Зробіть коміт у репозиторій з одночасним додаванням всіх здійснених змін у індекс.
- t) Перегляньте історію комітів обмеживши виведення останніми двома комітами.
- u) Поправте функцію `vivaMechMat()`, так щоб виведення повідомлення закінчувалося трьома знаками оклику.
- v) Виправте попередній коміт командою `git commit –amend`.

- w) Перегляньте історію комітів обмеживши виведення останніми двома комітами.

1.2.5. Створіть віддалений репозиторій DevelopSW на сайті GitHub.

- a) Склонуйте цей репозиторій собі локально на комп'ютер використовуючи командний рядок.
- b) Проробіть всі операції наведені у попередній вправі для цього сконованого репозиторія.

1.2.6. Проробіть всі операції (або такі що їм відповідають) з попередніх двох вправ за допомогою будь-якої з графічних оболонок.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 2.

Робота з гілками та віддаленими репозиторіями.

2.1. Контрольні запитання

2.1.1.

2.2. Завдання

2.2.1. Базові операції для роботи з гілками. Оберіть один з раніше створених тестових репозиторіїв. У випадку, якщо такі репозиторії відсутні, створіть новий репозиторій та створіть у ньому принаймні три коміти. Проробіть всі операції наведені нижче за допомогою командного рядка (Git Bash, terminal, тощо).

- a) Перегляньте для цього репозиторія список гілок.
- b) перейменуйте головну гілку у гілку main. Якщо ваша головна гілка вже називається main, то перейменуйте її в feature_main, а потім назад на main.
- c) Створіть гілку develop на поточному коміті.
- d) Перейдіть на гілку develop.
- e) Додайте на цій гілці кілька комітів.
- f) Перейдіть на головну гілку main.
- g) Проведіть зливання гілки develop у гілку main. Зверніть увагу на інформацію яку при цьому буде виведено в консоль.
- h) Перегляньте список гілок та історію комітів.
- i) Видаліть гілку develop.
- j) Перегляньте поточний список гілок та історію комітів репозиторія.

2.2.2. Злиття гілок. Оберіть один з раніше створених тестових репозиторіїв.

- a) Перегляньте для цього репозиторія список гілок. перейменуйте головну гілку репозиторія у main.
- b) Створіть гілку develop на поточному коміті гілки main.
- c) Створіть файл main_test.txt на поточній гілці main та додайте в нього кілька рядків коду. Зробіть коміт, додавши створений файл у історію.
- d) Перейдіть на гілку develop та додайте там файл dev_test.txt. Додайте в ньому кілька рядків тексту. Зробіть коміт, на цій гілці.
- e) Відредагуйте файл dev_test.txt додавши до нього ще кілька рядків будь-якого тексту. Зробіть коміт, щоб додати ці зміни в історію.
- f) Поверніться на гілку main.

- g) Відредагуйте файл `main_test.txt` додавши в нього кілька рядків тексту. Зробіть коміт.
- h) Проведіть злиття гілок `main` та `develop` – у гілку `main` вплийте зміни з гілки `develop`. Перегляньте історію комітів. Видаліть гілку `develop`.
- i) Додайте файл `common.txt` та додайте в нього такий текст.

Hello World!
Hello Mech-Mat!
- j) Зробіть коміт.
- k) Створіть гілку `dev` на поточному коміті гілки `main`.
- l) Відредагуйте файл `common.txt` замінивши в ньому рядок

Hello Mech-Mat!

рядком

Привіт Мех-мат!

та зробіть коміт з проведеними змінами.
- m) Поверніться на гілку `main` та відредагуйте файл `common.txt` замінивши в ньому рядок

Hello Mech-Mat!

рядком

Добрий день механіко-математичний!

та зробіть коміт з проведеними змінами.
- n) Виконайте команду злиття гілки `dev` у головну гілку `main`. Розв'яжіть конфлікт, який при цьому виникне.
- o) Після успішного злиття перейдіть на гілку `dev`, відредагуйте файл `common.txt` (довільним чином) зробіть коміт та поверніться назад на гілку `main`.
- p) Видаліть гілку `dev`.

2.2.3. Робота з віддаленими репозиторіями.

- a) Створіть локально новий репозиторій та додайте у нього принаймні три коміти.
- b) Переименуйте головну гілку репозиторія у `main`.
- c) Перегляньте список віддалених репозиторіїв (він має бути порожнім).
- d) Створіть новий репозиторій на GitHub та, користуючись інструкціями GitHub надішліть у нього створений локальний репозиторій.
- e) Перегляньте список віддалених репозиторіїв. Перегляньте свій репозиторій та його гілки на сторінці GitHub.

- f) Створіть у поточній гілці `main` принаймні один будь-який коміт. Надішліть зміни на гілку `main_for_review` віддаленого репозиторія. Знайдіть та перегляньте зміни на сторінці GitHub для цієї гілки.
- g) Використовуючи сторінку GitHub, додайте у гілки `main` та `main_for_review` принаймні по одному коміту.
- h) Синхронізуйте локальний репозиторій з віддаленим репозиторієм та перегляньте історію комітів, список віддалених та локальних гілок.
- i) Видаліть гілку `main_for_review` з віддаленого репозиторія користуючись командним рядком.
- j) Створіть у локальному репозиторії гілку `develop`. Зробіть у ній принаймні один коміт та надішліть зміни на віддалений репозиторій.
- k) Зробіть гілку `develop` відслідковуваною, так щоб вона автоматично синхронізувалася з гілку `develop` віддаленого репозиторія.
- l) Перегляньте список відслідковуваних гілок.
- m) Зробіть кілька комітів на гілці `develop` та надішліть їх у віддалений репозиторій.
- n) Злийте гілку `develop` у головну гілку `main`. Видаліть локальну та віддалені гілки `develop`.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 3.

Симуляція командної роботи.

3.1. Контрольні запитання

3.1.1.

3.2. Завдання

3.2.1. Мета цього завдання симулювати робочий процес на реальному проєкті. Розділіться на команди по три – чотири людини. Одного з членів команди обирають капітаном.

- a) Капітан має створити репозиторій на відділеному сервері (GitHub)
- b) Капітан додає всіх учасників команди, як контриб'юторів для того, щоб вони могли не лише стягувати репозиторій, але і засилати на нього свої коміти. Контриб'ютори мають підтвердити прийняття запрошення.
- c) Капітан робить перший коміт та засилає його на віддалений репозиторій, для того щоб ініціалізувати історію.
- d) Всі члени команди клонують собі цей репозиторій та розпочинають з ним працювати.
- e) Для початкової ініціалізації репозиторія, капітан додає файл `utils.py` з кодом у якому будуть описані різні функції, додає у нього функцію для обчислення факторіалу, далі створює файл `main.py` у якому здійснює виклик цієї функції. Далі засилає цей доробок на віддалений репозиторій.
- f) Всі члени команди оновлюють репозиторій додають по одній функції (визначення чи є число простим, обчислення НСД, визначення чи є числом степенем п'ятірки тощо) у файл `utils.py` та засилають ці зміни на віддалений репозиторій. *Важливо: безпосередньо перед кожним засиланням на віддалений репозиторій, необхідно стягувати зміни які там могли відбутися за час після останнього доступу до репозиторія.*
- g) Після того, як всі заслали свої зміни, кожен з членів команди модифікує файл `main.py`, тим що додає виклик своєї функції та засилає на віддалений репозиторій.

Вказівка: У робочих проектах засилання змін на віддалений репозиторій відбувається не безпосередньо, а через механізми рецензування коду іншими учасниками команди. На GitHub процедура рецензування відбувається через механізм, що називається Pull request – запит за зливання однієї гілки у іншу. Для використання механізму Pull Request потрібно надіслати коміт на іншу гілку віддаленого репозиторія. Для цього, після коміту на робочій гілці, виконайте команду

```
git push origin HEAD:for_review
```

На віддаленому репозиторії при цьому буде створено гілку `for_review`. Можна використовувати будь-яке інше ім'я на ваш розсуд. Після засилання відкриваємо репозиторій на GitHub, створюємо Pull Request з вашої гілки у робочу гілку (запит для зливання вашої гілки у робочу гілку). Додаєте у ролі рецензентів колег з вашої команди.

- h) У цьому пункті спробуйте реалізувати засилання комітів у віддалений репозиторій на GitHub через механізм Pull Request. Проробіть операції подібні до тих, що були описані у попередніх пунктах, ще принаймні три рази (внесення зміна, коміт, стягування з репозиторія, вирішення конфліктів, заливання на віддалений репозиторій). Додайте різні функції які були написані вами у рамках попередніх курсів у файл `utils.py` та здійсніть їхні виклики. Передбачається, що кожен учасник додає різні функції.

Проробіть вище переведені операції для іншого члена команди у ролі капітана.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ТА ДОДАТКОВИХ ДЖЕРЕЛ

1.

